

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

557. SESJA PLENARNA EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO – JDE62 – INTERACTIO, 27.1.2021–28.1.2021

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji za rok 2019”

[COM(2020) 302 final]

(2021/C 123/01)

Sprawozdawca: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 12.8.2020
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	11.12.2020
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.1.2021
Sesja plenarna nr	557
Wynik głosowania	230/0/6
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji Europejskiej (KE) dotyczące polityki konkurencji za rok 2019, w którym KE przedstawia podejście mające na celu wzmocnienie jednolitego rynku oraz wspieranie rozwoju gospodarczego i celów polityki społecznej, które są niezbędne dla europejskiego procesu rozwoju.

1.2. EKES podkreślił już w kilku wcześniejszych dokumentach i nadal uważa, że skuteczna i oparta na zasadach polityka konkurencji jest jednym z filarów Unii Europejskiej i instrumentem niezbędnym do urzeczywistnienia rynku wewnętrznego w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w zgodności z celami zrównoważonego rozwoju, budową społecznej gospodarki rynkowej i postanowieniami filaru praw socjalnych⁽¹⁾. Punkty te pozostają aktualne.

1.3. EKES zgadza się, że KE powinna przyjąć środki mające pobudzić uczciwą konkurencję na rynkach ważnych dla obywateli i przedsiębiorstw UE, takich jak sektor cyfrowy i telekomunikacyjny, energetyka i środowisko naturalne, produkcja, usługi finansowe, podatki, rolnictwo, żywność i transport. Środki te powinny zapewnić zaufanie konsumentów i jasno określić odpowiednie warunki prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa. Tempo przemian gospodarczych i społecznych jest bardzo szybkie. Ciągłe dostosowywanie się do wymogów nowoczesnej, zrównoważonej, zielonej i cyfrowej gospodarki jest zadaniem pilnym i niezbędnym, a polityka konkurencji ma kluczowe znaczenie w tym zakresie.

⁽¹⁾ Art. 7, 9, 11 i 12 TFUE.

1.4. Nowe i nieustające wyzwania, jakie stwarza korzystanie z danych, algorytmów i rynków, szybko ewoluują w środowisku postępującej cyfryzacji. W związku z tym dla utrzymania uczciwej konkurencji na jednolitym rynku konieczne jest wzmocnienie sieci współpracy między władzami państw członkowskich a KE. UE musi zatem dostosować się do epoki cyfrowej, a EKES ma świadomość potrzeby zmian i wzywa do podjęcia działań, które umożliwią takie dostosowanie. EKES jest głęboko przekonany, że rynek cyfrowy i platformy internetowe są częścią nowej gospodarki, która ma kluczowe znaczenie dla Europy, ale że istnieje również potrzeba ustanowienia jasnych i sprawiedliwych zasad dla wszystkich zainteresowanych stron.

1.5. EKES zwraca uwagę KE na konieczność ciągłego tworzenia warunków gospodarczych i politycznych sprzyjających rozwojowi MŚP na równych warunkach, które umożliwiają również udział dużych przedsiębiorstw w procesie gospodarczym. Europa musi być postrzegana jako silny obszar gospodarczy, w którym możliwa jest uczciwa konkurencja i obowiązują jasne zasady dla wszystkich podmiotów.

1.6. Jeśli chodzi o konkurencję z przedsiębiorstwami spoza UE, EKES wzywa do zagwarantowania stosowania takich samych przepisów socjalnych i środowiskowych, aby zapewnić równe warunki działania. Europa nie może stosować różnych podejść do tych samych wyzwań. Europa nie może być też naiwna w kwestii polityki konkurencji.

1.7. EKES popiera skoordynowane środki wprowadzone przez KE dla przemysłu wytwórczego, ale chciałby, aby UE poszła o krok dalej i zaproponowała trwałe rozwiązanie w celu wzmocnienia równych warunków działania w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Tymczasowym środkiem dotychczasowym dostaw określonych produktów z rynków spoza UE należy nadać charakter stały, zwłaszcza jeśli chodzi o przywóz niezbędnego sprzętu medycznego i innych kluczowych produktów. Pandemia ujawniła wszystkie słabości niezdecydowanej polityki. Silny i prężny przemysł wytwórczy powinien stanowić jeden z filarów polityki konkurencji.

1.8. W sektorze rolnictwa i żywności ważna jest ochrona produktów z europejską nazwą pochodzenia przed podrabianiem czy kopiowaniem. Sektor nasion i pestycydów ma zasadnicze znaczenie dla rolników i konsumentów, ale budzi również obawy wykraczające poza ochronę konsumentów, bezpieczeństwo żywnościowe i zapewnienie zgodności z normami środowiskowymi i klimatycznymi.

1.9. Transport pozostaje jednym z najtrudniejszych sektorów usługowych, jeśli chodzi o konkurencję między państwami członkowskimi na rynku wewnętrznym. Jasne zasady i potrzeba równowagi muszą stale być priorytetem nie tylko dla przedsiębiorstw, ale również dla użytkowników końcowych.

2. Uwagi ogólne

2.1. Polityka konkurencji ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu, jakim jest skuteczny i sprawiedliwy jednolity rynek, który może przyczynić się do wzmocnienia europejskich wartości oraz projektu europejskiego. W świetle powyższego niezbędne jest lepsze sprecyzowanie całej polityki oraz wytycznych, aby zapewnić postrzeganie jednolitego rynku jako wnoszącego wartość dodaną do globalizacji, a także aby wiodąca rola Europy na drodze do zrównoważonego i sprawiedliwego handlu nie tylko stwarzała możliwości, ale także przynosiła wymierne wyniki oddziałujące na inne regiony gospodarcze.

2.2. Chociaż uruchomienie oceny adekwatności zasad pomocy państwa było znaczącym osiągnięciem w 2019 r., to jednak sposób i tempo jej wdrażania i monitorowania wydają się dalekie od ideału. Procesy te, obejmujące konsultacje publiczne, muszą być przeprowadzane dokładnie i szybciej. EKES uważa, że w ten proces ten można zaangażować organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby ułatwić kontakt z właściwymi zainteresowanymi stronami.

2.3. Dzięki internetowemu narzędziu „eLeniency” przekazywanie Komisji oświadczeń i dokumentów, w tym wniosków o złagodzenie kary w sprawach kartelowych, jest łatwe i mniej uciążliwe. Należy wyciągnąć wnioski, aby zrozumieć znaczenie procedury w odniesieniu do potrzeby zapewnienia sprawiedliwego udziału społeczeństwa i łatwo dostępnych narzędzi i procedur, a także analizy porównawczej z innymi narzędziami.

2.4. EKES podziela obawy KE związane z koniecznością zaradzenia skutkom zakłóceń powodowanych przez subsydia zagraniczne i własność publiczną oraz uważa, że potrzebne są dodatkowe instrumenty, aby zapobiec występowaniu szkodliwych skutków. Te szkodliwe skutki można skutecznie zidentyfikować, po pierwsze poprzez właściwe wykorzystanie Europejskiej Sieci Konkurencji, a po drugie poprzez rozwiązanie kwestii selektywnych systemów pomocy.

2.5. EKES popiera rozwijanie i wzmocnianie usług świadczonych w interesie ogólnym w UE jako skutecznego środka ochrony europejskiego modelu. Jeżeli świadczenie usług w interesie ogólnym ma przebiegać właściwie, należy przyjąć, że infrastruktura cyfrowa jest kluczowym czynnikiem w transformacji cyfrowej. Należy zatem wdrożyć odpowiednią infrastrukturę szerokopasmową. EKES popiera przyjęcie systemu pomocy państwa, który pobudza inwestycje związane z wprowadzaniem wszystkich tych nowych technologii, a jednocześnie przeciwdziała brakowi równowagi terytorialnej na poziomie krajowym.

2.6. Projekty będące przedmiotem wspólnego europejskiego zainteresowania odgrywają ważną rolę w kontekście badań i rozwoju technologicznego oraz stosowania innowacji. Należy wspierać ich rozwój z uwagi na ich wartość dodaną, a EKES ma nadzieję, że komunikat w sprawie ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projektów IPCEI) posłuży jako skuteczne narzędzie umożliwiające ich prawidłowe wdrażanie. Istotną kwestią jest zapewnienie nadzoru nad korektami w zakresie stosowania kryteriów, na podstawie których państwa członkowskie mogą wspierać transnarodowe projekty o strategicznym znaczeniu dla UE.

2.7. EKES uważa, że w ramach polityki konkurencji UE należy przyjąć bardziej perspektywiczne podejście, które umożliwi dostosowanie się zarówno do wyzwań związanych z cyfryzacją, jak i do warunków konkurencji na świecie. Apeluje więc do Komisji o umieszczenie polityki konkurencji wśród najważniejszych priorytetów programu prac platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości.

3. Uwagi szczegółowe

3.1. Dalsze zwiększenie skuteczności unijnej polityki konkurencji oraz egzekwowania przepisów

3.1.1. Politykę konkurencji UE należy opracowywać i wdrażać w bardziej kompleksowych ramach, uwzględniających jej ścisłe powiązania z innymi kluczowymi obszarami polityki oraz potrzebę wypracowania spójnego podejścia. Unijne reguły konkurencji powinny iść w parze z przepisami podatkowymi (z uwzględnieniem sprawiedliwego opodatkowania, również w sektorze cyfrowym), prawem ochrony konsumentów i przepisami w zakresie ochrony socjalnej oraz prawem pracy. Nie uda się osiągnąć wymiernych rezultatów bez harmonizacji w dziedzinie nieuczciwej konkurencji.

3.1.2. Dla skutecznego zwalczania praktyk nieuczciwej konkurencji EKES proponuje nowy sposób rozwiązywania kwestii pozycji dominującej: nie tylko poprzez ocenę działania dominującego lub nadużycia pozycji dominującej, ale także poprzez monitorowanie całokształtu obecności gospodarczej pracodawcy w wielu różnych sektorach, a nie w poszczególnych sektorach z osobna.

3.1.3. UE powinna również skoncentrować się na innych praktykach antykonkurencyjnych, takich jak drapieżna ekspansja i monopolizacja, ciche zmony i efekty „lock-in” (uniemożliwiające pracownikom jednoczesne działanie na wielu platformach), które mogą osłabić równowagę na rynku.

3.1.4. MŚP stanowią filar gospodarki europejskiej i dlatego należy je w większym stopniu uwzględniać przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki konkurencji. Środki wsparcia ze strony państwa są użytecznym narzędziem, lecz nie wszystkie MŚP są świadome, że mogą po nie sięgać. EKES zaleca poprawę komunikacji z MŚP w celu lepszego wspierania ich działalności.

3.1.5. KE musi zachować czujność, jeśli chodzi o wykrywanie karteli oraz przypadków nadużywania pozycji na rynku, a także prowadzenie postępowań w ich sprawie. Dwa dochodzenia KE mają szczególne znaczenie dla ochrony konsumentów, na których dane sprawy miały ogromny wpływ:

- a) toczące się postępowanie w sprawie kartelu dotyczące BMW, Daimlera i Volkswagen Group, w ramach którego KE przesłała pisemne zgłoszenie zastrzeżeń przedstawiające wstępne ustalenia, zgodnie z którymi w latach 2006–2014 doszło do naruszenia reguł konkurencji w wyniku zmony mającej na celu utrudnianie przestrzegania zasad w ramach rozwoju technologii mającej na celu ograniczanie emisji z samochodów osobowych napędzanych benzyną i olejem napędowym;
- b) decyzja w sprawie MasterCard, w której KE nałożyła na spółkę wydającą karty płatnicze grzywnę za uniemożliwienie przedsiębiorcom dostępu do transgranicznych usług płatniczych kartą, naruszając tym samym reguły konkurencji UE. Zniesiono przepisy transgraniczne, które przyczyniały się do wyższych cen dla przedsiębiorców i konsumentów, i usunięto tym samym ograniczenia w zakresie konkurencji transgranicznej i sztuczną segmentację rynku. W wyniku tych i innych działań, dzięki szeregowi decyzji KE, wzmocniono sektor finansowy w kontekście unii bankowej.

3.2. Stawianie czoła nowym wyzwaniom w obszarze technologii cyfrowych, telekomunikacji i mediów

3.2.1. EKES uważa, że gospodarka cyfrowa, a w szczególności pozycja tzw. spółek GAFA (Google, Apple, Facebook i Amazon), stanowi poważne wyzwanie dla unijnego prawa konkurencji. Ponieważ spółki te nie obowiązują te same przepisy, których muszą przestrzegać przedsiębiorstwa europejskie, w ramach zaktualizowanych unijnych reguł konkurencji należy zaproponować nowe skuteczne narzędzia uwzględniające tę sytuację.

3.2.2. Chociaż znajdujemy się wciąż na wczesnym etapie, musimy być przygotowani na skutki stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150⁽²⁾ z dnia 20 czerwca 2019 r., którym wprowadzono nowe przepisy UE dotyczące przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z platform internetowych. Powszechne korzystanie z platform internetowych na rynku oznacza pojawienie się nowych graczy oraz nowy kontekst na rynku wewnętrznym, czego konsekwencje nie są jeszcze całkowicie znane. W celu zwiększenia bezpieczeństwa uczestników rynku i obywateli, zwłaszcza w czasie trwającej obecnie pandemii, konieczne jest stosowanie odpowiednich reguł konkurencji, a jeśli nie są one wystarczające, należy opracować nowe rozwiązania.

⁽²⁾ Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 57.

3.2.3. EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że akt prawny o usługach cyfrowych nie będzie sprzeczny z ewentualnymi ramami prawnymi dotyczącymi warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych.

3.2.4. Reguły konkurencji przeznaczone dla tradycyjnych modeli biznesowych nie pasują do realiów platform internetowych. Istnieje pilna potrzeba dostosowania metod i celów, tak by przystawały do zmieniającego się otoczenia biznesowego.

3.2.5. EKES jest przekonany, że rynek cyfrowy i platformy internetowe są częścią nowej gospodarki, która ma kluczowe znaczenie dla Europy, ale że trzeba też ustanowić jasne i sprawiedliwe zasady. Oligopolistyczne struktury rynkowe opierają się na wielu cechach charakterystycznych również dla praktyk monopolistycznych oraz na zagregowanych skutkach ekosystemów tworzonych przez platformy internetowe, a także korporacje mające dominującą pozycję na rynku. Cechy charakterystyczne, takie jak integracja pionowa, brak przejrzystości dla użytkowników, efekt „lock-in” i efekt sieci, w połączeniu z wysokim poziomem koncentracji, powodują problemy strukturalne w dziedzinie konkurencji, dotyczące zarówno konsumentów, jak i pracowników.

3.2.6. Platformy mogą budować swoją pozycję dominującą na treściach tworzonych przez użytkowników, np. danych i zachowaniach konsumentów, lub usługach świadczonych przez poszczególnych pracowników kontraktowych. Użytkownicy nie mają dostępu do informacji i nie mają wpływu na warunki, w jakich działają. Rekomendacje i rankingi prezentowane na platformach charakteryzują się podobnym brakiem przejrzystości. Nieuczciwe i dyskryminujące metody tworzenia rankingów muszą zostać uznane za praktyki nieuczciwej konkurencji.

3.2.7. Korzyści skali są podstawowym źródłem dominującej pozycji platform cyfrowych. Koszty krańcowe związane z rozszerzeniem działalności są – w porównaniu z kosztami ponoszonymi przez tradycyjne przedsiębiorstwa – prawie zerowe, ponieważ platformy świadczące usługi pracochłonne przenoszą dużą część kosztów i ryzyka na pojedynczych pracowników kontraktowych, co stanowi nadużycie. Platformy twierdzą czasem, że korzyści skali ograniczają się do fizycznych możliwości indywidualnych kierowców/pasażerów/pracowników, ale „rekrutacja” (lub „odłączanie”) dodatkowych pracowników kontraktowych w celu rozszerzenia rynku nie wymaga żadnych inwestycji.

3.2.8. Obecne unijne ramy prawne w dziedzinie konkurencji nie uwzględniają w odpowiedni sposób problemów w zakresie konkurencji mających wpływ na rynek pracy, takich jak monopsonistyczne praktyki pracodawców, zaniżanie norm zabezpieczenia społecznego, co ma negatywne skutki zarówno dla pracodawców podlegających destabilizującej presji konkurencyjnej, jak i dla państw członkowskich, które zostają pozbawione dochodów podatkowych i składek na zabezpieczenie społeczne⁽³⁾. Reguły konkurencji nie powinny stanowić przeszkody dla dostępności rokowañ zbiorowych dla wszystkich pracowników, w tym dla osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych, mających na celu wynegocjowanie innowacyjnych narzędzi i porozumień, jak pokazują różne przykłady na szczeblu krajowym.

3.2.9. Ocena władzy rynkowej w gospodarce cyfrowej musi w większym stopniu uwzględniać zagregowane działania na różnych rynkach oraz ich łączny wpływ na właściwe rynki internetowe i pozainternetowe. W podobny sposób należy wziąć pod uwagę dostęp do algorytmów działających w oparciu o dane podawane przez użytkowników do celów personalizacji produktów, ofert, reklam i cen, z należyтым poszanowaniem podstawowych praw osób, których dane dotyczą.

3.3. *Polityka konkurencji wspierająca osiągnięcie unijnych celów dotyczących energii ze źródeł niskoemisyjnych i środowiska*

3.3.1. EKES podziela cel KE, jakim jest zapewnienie długoterminowej konkurencyjności Unii Europejskiej poprzez zrównoważony rozwój i przejście na gospodarkę, która jest bezpieczna, neutralna dla klimatu i bardziej zasobooszczędna, a także poprzez wspieranie i wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym.

3.3.2. EKES wzywa do wzmocnienia Zielonego Ładu jako ważnego europejskiego porozumienia na rzecz osiągnięcia celu zerowej emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. Decydująca w tym względzie może być rola organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych. Wskazane byłoby przeprowadzenie oceny adekwatności dyrektyw środowiskowych w kontekście wywiązania się UE z jej zobowiązań.

3.3.3. EKES popiera promowanie środków pomocy państwa w odniesieniu do systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r. (dyrektywy ETS). Popiera przegląd tego systemu pomocy państwa i dostosowanie go do nowego unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji na lata 2021–2030, w którym pokłada się duże nadzieje.

⁽³⁾ Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 173.

3.3.4. EKES popiera dążenie do realizacji zasady „zero zanieczyszczeń” w UE oraz przyjęcie i wdrożenie wszystkich planowanych środków w zakresie efektywności energetycznej. Należy wprowadzić ułatwienia w zakresie zrównoważonego inwestowania w UE. W tym celu należy jak najszybciej zastosować kryteria służące ocenie, czy daną działalność gospodarczą uważa się za zrównoważoną pod względem ochrony środowiska, aby móc ustalić stopień zrównoważenia środowiskowego inwestycji⁽⁴⁾.

3.3.5. Jak stwierdzono we wcześniejszych opiniach, EKES uważa, że konieczne jest zapewnienie wsparcia w zakresie wdrażania odnawialnych źródeł energii. Przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa dostaw pomoc państwa należy skierować na wspieranie odnawialnych źródeł energii, jednocześnie maksymalizując korzyści środowiskowe, społeczne i gospodarcze płynące z funduszy publicznych.

3.4. Ochrona konkurencji w przemyśle wytwórczym

3.4.1. Kryzys związany z COVID-19 obnażył słabości unijnego systemu produkcyjnego, zwłaszcza w sektorze ochrony zdrowia, ponieważ UE jest uzależniona od pozaunijnych źródeł zaopatrzenia w sprzęt medyczny, w tym w środki ochrony indywidualnej, takie jak maski i respiratory oraz inne produkty o kluczowym znaczeniu w walce z pandemią. UE potrzebuje silnego sektora produkcyjnego, w którym europejskie przedsiębiorstwa zaopatrywałyby rynek wewnętrzny, zwłaszcza w kluczowych sektorach. EKES popiera skoordynowane środki wprowadzone przez KE, ale chciałby, aby UE poszła o krok dalej i zaproponowała trwałe rozwiązanie tej kwestii w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Tymczasowe środki dotyczące dostaw określonych produktów z rynków spoza UE należy zastąpić stałym rozwiązaniem, zwłaszcza jeśli chodzi o przywóz niezbędnego sprzętu medycznego. Silny i prężny przemysł wytwórczy powinien stanowić jeden z filarów polityki konkurencji.

3.4.2. Jeśli chodzi o konkurencję z przedsiębiorstwami spoza UE, EKES wzywa do zagwarantowania stosowania takich samych przepisów socjalnych i środowiskowych, aby zapewnić równe warunki działania.

3.5. Zapewnienie równych warunków działania w dziedzinie podatków

3.5.1. W dziedzinie podatków EKES z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez KE w 2019 r. Jednocześnie również w tej kwestii ważne jest zapewnienie uczciwej konkurencji między różnymi krajami. W szczególności należy zachować większą czujność w odniesieniu do interpretacji indywidualnych prawa podatkowego i nielegalnych przewag konkurencyjnych uzyskanych dzięki porozumieniom między niektórymi krajami a wielkimi graczami. Takie praktyki zakłócają wolny rynek i powodują szkody dla MŚP, a także prowadzą do nieuczciwej konkurencji między krajami⁽⁵⁾.

3.5.2. Regulacja usług cyfrowych jest kluczową kwestią, na którą KE powinna położyć nacisk.

3.5.3. Konieczne jest przyjęcie nowego podejścia do firm GAFA, aby zapewnić równe warunki działania i promować sprawiedliwy podział dochodów podatkowych zapewnianych przez te przedsiębiorstwa.

3.6. Wzmacnianie odporności sektora finansowego w kontekście unii bankowej

Kryzys finansowy z 2008 r. oraz jego wpływ na realną gospodarkę i zaufanie do rynków spowodował, że praktyki w sektorze poddawane są ciągłej kontroli z powodu uzasadnionych obaw o ponowne pojawienie się poważnych problemów. Tymczasowa pomoc państwa uratowała sektor finansowy od upadku. Wraz z restrukturyzacją sektora byliśmy świadkami zarówno zanikania niektórych instytucji jak i koncentracji innych. Te zjawiska mogą budzić niepokój, nie tylko z uwagi na stabilność sektora finansowego w wypadku nowego kryzysu, lecz przede wszystkim ze względu na możliwość zakłóceń konkurencji z powodu rozmiaru tych nowych grup. EKES wzywa KE, by zwracała uwagę i wykazała czujność w odniesieniu do ewentualnych nadużyć pozycji dominującej, które mogą działać na niekorzyść interesów konsumentów i finansowania przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP.

3.7. Zapewnianie uczciwej konkurencji w sektorze żywności, sektorze konsumenckim i sektorze zdrowia

3.7.1. W sektorze rolnictwa i żywności ważna jest ochrona produktów z europejską nazwą pochodzenia. Sektor nasion i pestycydów ma zasadnicze znaczenie dla rolników i konsumentów, ale budzi również obawy wykraczające poza ochronę konsumentów, bezpieczeństwo żywnościowe i zapewnienie zgodności z normami środowiskowymi i klimatycznymi.

3.7.2. Ochronę konsumentów należy równoważyć działaniami na rzecz wspierania i promowania przedsiębiorstw innowacyjnych i MŚP za pomocą instrumentów, które nie szkodzą dynamicznej konkurencji na rynku. Jest to najlepszy sposób tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i dynamicznego zrównoważenia systemu produkcji.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 97 z 24.3.2020, s. 62.

3.8. Usługi transportowe i pocztowe

EKES dostrzega znaczenie usług transportowych i pocztowych oraz potrzebę stworzenia równych warunków działania, aby umożliwić tym sektorom świadczenie usług ludności. W odniesieniu do transportu EKES sugeruje, by KE zbadała, czy i w jakim stopniu zwolnienie z podatku od paliw lotniczych mogłoby stanowić nienależną pomoc dla linii lotniczych w porównaniu z transportem kolejowym.

4. Łączenie sił na rzecz promowania kultury globalnej konkurencji

4.1. Międzynarodowy wymiar polityki konkurencji powinien mieć kluczowe znaczenie przy określaniu i egzekwowaniu przepisów. Polityka konkurencji ewoluje na arenie międzynarodowej, gdzie definicje i zasady prawa konkurencji są bardzo różnicowane. To stawia unijne przedsiębiorstwa w niekorzystnej sytuacji.

4.2. Dla wielu MŚP niekorzystna jest nieadekwatność przepisów unijnych w zestawieniu z ich międzynarodowymi odpowiednikami. Nieuczciwa konkurencja jest problemem, któremu trzeba stawić czoła, aby bronić standardów UE. Wpływa wiele skarg od przedsiębiorstw w Europie (brak elastyczności). W niektórych obszarach wytwórstwa w państwach trzecich brak wdrożenia unijnych norm środowiskowych i społecznych prowadzi do zakłóceń na rynku ze szkodą dla europejskich przedsiębiorstw, głównie MŚP. Europa powinna być tym faktem zaniepokojona.

4.3. Trzeba promować unijny model konkurencji na arenie międzynarodowej. UE musi dawać przykład, wspierając globalną kulturę konkurencji, która zapewnia system chroniący zarówno przedsiębiorstwa, jak i pracowników. Potrzebujemy gruntownej dyskusji na temat koncepcji prawa konkurencji w Europie oraz porównania z innymi obszarami gospodarczymi, tj. USA i Chinami, na przykład w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

4.4. Aby zapewnić równowagę między wolnością rynkową a koncentracją, niewystarczające wydaje się odniesienie do konkurencji ze strony innych wielkich graczy globalnych, zwłaszcza z krajów zamkniętych dla zagranicznej konkurencji. Komitet podkreśla, jak ważne jest, by UE miała spójne podejście ukierunkowane na powiązanie poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych, realizacji celów zrównoważonego rozwoju, promowania norm środowiskowych i zrównoważonych inwestycji w działalność gospodarczą na całym świecie. Należy dokonać przeglądu systemów handlu na warunkach preferencyjnych i preferencji taryfowych przyznanych różnym państwom trzecim i uzależnić je w większym stopniu od skutecznego wdrożenia norm zrównoważonego rozwoju w celu stworzenia uczciwych i konkurencyjnych równych warunków działania dla europejskich przedsiębiorstw. W związku z tym Komitet sugeruje, by jako alternatywę dla połączeń przedsiębiorstw, które osłabiają konkurencję, wprowadzić środki mające na celu wspieranie przedsiębiorstw w rozwijaniu zrównoważonych inwestycji na rynkach państw trzecich. Środki te mogłyby obejmować zachęty podatkowe na rzecz badań i innowacji oraz zachęcanie do zawierania umów między producentami europejskimi w celu koordynowania strategii eksportowych i inwestycyjnych za granicą zgodnie z unijnymi normami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi.

Bruksela, dnia 27 stycznia 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego